

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{ro}. 12.

29. Stycznia 1823.

Wiadomości krajowe.

Dokończenie Zdania sprawy, przełożonego Wydziałowi Austriackiego Banku narodowego przez Gubernatora tegoż banku JW. Józefa Hrab. Dietrichsteina:

Przechodząc do rezultatów postępu czynności bankowych w r. 1822 odbytych, miłą będzie dla mnie powinnością namienić o tyle zbawiennych usługach dwunastu JJPP. Cenzorów w załączeniu wyrażonych, które usługi także i w roku ostatnim wyświadczyć Instytutowi banko-

wi nieomieszkali. Ich to przezorności, znajomości rzeczy i niezmordowanej pracy winien jest ten Zakład narodowy, że Wydział tego doznał w swoim zarządzie ciągłego i zaspokajającego bezpieczeństwa, ponieważ równie jak w latach dawniejszych, żadnego nie poniósł uszczerbku.

Chwalebna czynność i niezmordowana gorliwość, któremi wyszczególniają się urzędnicy banku od jego założenia; okazała się i w tym ostatnim roku, i zaiste szczególną mi to rozkosz przynosi, że to mogę publicznie przyznać.

Poiedyncze gałęzie czynności bankowych podają nam wr. 1822 następujące rezultaty:

Przychód z Certyfikatów pożyczki krajowej z r. 1821.

Czynność ta, która wedle dawniejszych oznaczeń, zakończona będzie zupełnie z końcem r. b. poczyniła niespodzianie bardzo prędkie postępy; albowiem do ostatniego Grudnia r. z. wpłynęło już na tę pożyczkę - - - - 29,733,025 ZR. Wal. bank. azatem należy się jeszcze tylko - - - - 5,266,975 — — — —
które w ciągu dwunastu miesięcy t. r. do kasy banku powoli wpływać będą.

Przychód z Eskontów

z dniem 31. Grudnia 1821 znajdował się w stanie następującym:

2,570 sztuk efektów kupieckich w wartości	-	-	-	7,316,002 ZR. 11 kr.
W ciągu roku eskontowano:				
11,241 sztuk efektów kupieckich i ilości	-	-	-	16,505,974 — 40 —
azatem eskontowano ogółem				
13,811 sztuk efektów kupieckich w wartości	-	-	-	23,821,976 — 51 —
Waluty bankowej, z których				
13,122 sztuk w ilości	-	-	-	19,627,655 — 31 —
wpłynęło do kasy; z dniem przeto 31. Grudnia 1822 zostało w zachowaniu tutejszém				
689 sztuk efektów kupieckich, wartości	-	-	-	4,194,321 — 30 —

P o ż y c z k a

Bankowa stawia przychody swoje w sposób następujący:

Na d. 31. Grudnia 1821, pozostało:

23,183,360 ZR. 36 kr. w zastawach, na które pożyczono	-	-	-	8,927,900 —
W ciągu r. 1822 przybyło:				
63,384,673 ZR. 42 kr. w zastawach, na które zaliczono ogółem	-	-	-	31,055,600 —
a zatem na wartość:				
86,568,054 ZR. 18 kr. wypożyczono sumę	-	-	-	39,983,500 —
z których wartość:				
56,015,844 ZR. 35 kr. za odpłaceniem	-	-	-	25,579,500 —
wydaną została. Według tego okazuje się z 31. Grud. 1822 ilość:				
30,552,189 ZR. 43 kr. w zastawach, na które zaliczono	-	-	-	14,404,200 —

Z pieniędzy papierowych w obiegu znajdujących się Bank narodowy do końca Grudnia 1821, wykupić na rachunek Rządu	-	-	-	-	136,201,575 ZR.
W ciągu r. 1822 wynosiło wykupno	-	-	-	-	58,938,050 —
podług czego okazuje się że inż	-	-	-	-	195,139,625 —
Bank wykupić i do umorzenia przeznaczyć.					

Stan wszystkich kass bankowych wynosił na d. 31. Grudnia 1821	-	48,595,269 ZR.	7 1/2 kr.
W ciągu r. 1822, wpłynęło	-	185,659,757	— 53 1/4 —

A więc Przychód podniósł się podług tego na	-	234,255,027	— — 3/4 —
Wydatek był	-	193,460,614	— 6 —

Azatem z d. 31. Grud. 1822 pozostało w kasach banku	-	40,794,412	— 54 3/4 —
We wszystkich zatem kasach banku okazuje się ogólna summa w obięgu w ilości	-	379,120,371	— 59 1/4 —

Bank zyskał nakoniec w roku upłynionym następujące przychody:

Z Eskontu czyli potrącania na rzecz swoją procentów	-	175,287 ZR.	48 kr.
Z pożyczki	-	630,130	— 32 —
Z Certyfikatów pożyczki krajowej z r. 1821	-	538,129	— 5 —
Z prowizyi od pozostałego pierwotnego majątku bankowego i prowizyi od resztującej ceny kupna dóbr skarbowych	-	2,257,023	— 1 1/4 —
Z należności za różne sprawy, iako to za wydawanie asygnacyi, opisywanie i wpisywanie akcyy	-	40,713	— 20 1/2 —
Z prowizyi funduszu odwodowego	-	78,406	— 24 —
Dochód zatem ogólny doszedł	-	3,719,695	— 10 3/4 —
Z tego jednak należy do przychodu r. 1823	-	94615 ZR.	57 kr.)
A oprócz tego potrącić należy wydatki na utrzymanie banku	-	131,550	— 38 1/4 —)

pozostaie zatem czystego przychodu za r. 1822; summa - 3,493,558 — 55 1/2 —
 Z tego przychodu, przypada na każdą z 50,621 akcyy część w ilości 69 ZR. 3/4 kr. Podług tego, potrąciwszy zwyczajną Dywidendę okazuje się dla każdej akcyy 39 ZR. 3/4 kr. nadzysku.

Do WWPanów teraz należy, stosownie do naylaskawszego upoważnienia przez J. C. K. Moś udzielonego, rozstrzygnąć, iaka część nadzysku rozdana, a iaka do funduszu odwodowego złożoną być ma.

Dyrekcya banku, przekłada WWPanom przezemnie aby, co się tycze rozkładu tej nadwyżkowej ilości, trzymać się zasady w obu latach ostatnich zachowanej; mianowicie, aby 29 ZR. co jest prawie 3/4 częścią osiągnionego zysku, wypłacić akcyinariuszom a 10 ZR. 3/4 kr. złożyć do funduszu odwodowego.

Jeżeli WWPanowie wnioskowii temu udzielicie swojego przyzwolenia, więc od każdej akcyy za r. 1822 odbierze właściciel oprócz odebranych za pierwsze półrocze 28 ZR. ie-

W r. 1818 za 22,985 akcyy było 637,123 ZR. 9 3/4 kr. ogólnego przychodu, od których za 6,597 akcyy pobierających zupełną dywidendę, przypadło zysku 47 ZR.
 W r. 1819 za 50,621 akcyy było 1,652,034 ZR. 41 1/4 kr. ogólnego przychodu, od których za 30,153 akcyy pobierających zupełną dywidendę, przypadło zysku 38 ZR.
 W r. 1820 za 50,621 akcyy było 2,565,161 ZR. 26 3/4 kr. przychodu ogólnego, od których za każdą akcyy przypadło 44 ZR.
 W r. 1821 za 50,621 akcyy było 2,967,536 ZR. 37 3/4 kr. ogólnego przychodu, od których za każdą akcyy przypadło 49 ZR.

szcze 31 ZR.; a nadto prawo iego do funduszu odwodowego powiększy się o 10 ZR. 3/4 kr. od każdej akcyy.

Wreszcie ten odwodowy fundusz z policzeniem funduszu na pensyie urzędników banku, urosł przeto do 1,613,232 ZR. 11 1/4 kr. summy znakomitey, i zapewnia od każdej akcyy część w ilości 31 ZR. 52 kr.

Kiedy miałem ten zaszczyt przedstawić WWPanom po krótko stan każdej gałęzi w szczególności i coraz więcej rozwijająca się działalność tego narodowego zakładu; niech mi wolno będzie przytączyć jeszcze wykaz przychodów tego instytutu w ciągu upłynionych pięciu lat, mianowicie od czasu iego założenia weszłych.

W r. 1822 za 50,621 akcyi było 3,719,695 ZR. 10 $\frac{3}{4}$ kr. ogólnego przychodu, od których przypadło za każdą akcyję 59 ZR.

Nie potrzeba nad to większego dowodu, że działalność tego Banku, nieprzerwanie coraz większego zakresu i większej rozciągłości nabierała i że jeszcze nie doszła do tych granic, które pośród tak przyjaźnych okoliczności ma sobie zaznaczone. Jeżeli więc opinia publiczna z niezwykłym pośpiechem, rozgłasza coraz bardziej wzmagające się zaufanie w tegości i ustaleniu się tego instytutu, niemniej w korzyściach wypływających dla uczestników tego, to spokojne rozpoznawanie wewnętrznych stosunków jego dowodzi, że tą opinią niezaprzeczoną rzeczywistością kieruje.

Lecz ten szczęśliwy stan Banku winniśmy przedewszystkiem łaskawej troskliwości, z którą go dostoiny założyciel wyposażył, równie, iak łaskawej opiece i życzliwości N. Monarchy, której ten Bank Narodowy ciągle doznaje.

Zapewne więc tylko oprzedzam W.Panów w ich życzeniach wnosząc, abyście upoważnili Dyrekcją Banku by iako tłumacz uczuć wdzięczności towarzystwa Bankowego, takowe złożyła u podnóżka Tronu i w tej imieniu wnieśli pokorną prośbę do N. Pana o udzielenie ciągłej opieki i najwyższej łaski, której instytut miał dotąd tak dobroczynne dowody.

W Wiedniu d. 13. Stycznia 1823.

Zgodno z Oryginałem:

Teodor Baron Natorp,
Sekretarz Jeneralny.

Kurs Wiedeński z dnia 21go Stycznia: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M.K. 83 $\frac{3}{4}$. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZB. M.K. 113 $\frac{7}{8}$. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZB. M.K. —. — Certyfikaty na pożycz. z r. 1821 za 100 M.K. —. — Kurs na Augsburg za 100 Kur. 100 Uso. — Moneta konwencyjna za 100, 249 $\frac{7}{8}$. — Akcyie bankowe, iedna po 943 $\frac{3}{10}$ ZB. M.K.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północny.

Do Londynu przybyły d. 3. Stycznia z rana Nowo-Yorkskie gazety z d. 6. Grudnia zawierające zdanie sprawy Prezydenta Stanów Zjednoczonych północny Ameryki przy otworzeniu Kongressu. Akt ten zatrudniający się po największej części szczegółami wewnętrznej Administracyi jest bardzo długi i podług zapewnienia gazety Angielskiej Gonca zawiera pięć ścisło drukowanych kolumb. Prezydent Monroe oznajmia, że usunięto wszelkie trudności, które zachodziły między Stanami Zjednoczonymi i Francją i że handlowe zwią-

ki między obudwoma kraiami na przyjacielskiemi znajdują się stopie. Jedno miejsce zdania sprawy poświęcone jest pochwalie Greków i uroczystym życzeniom, ażeby mogli pozyskać niepodległość. W drugim miejscu chwali Prezydent szczególne pomiarowanie teraźniejszego Rządu Hiszpanii i Portugalii. Kongres narodowy wzywany jest do zwrócenia uwagi na niniejsze położenie Europy i na owe wielkie wypadki z niego wypływające.

Hiszpania.

— Z Madrytu d. 27. Grudnia. —

Od kilku dni widać wielką czynność między Posłami zagranicznymi i Rządem naszym. Nic wprawdzie dokładnego nie wiemy w tej mierze.

Uchwalony przez Stany nadzwyczajny za ciąg do wojska ma służyć do utworzenia korpusu obserwacyjnego, który, iak słychać, zbierze się na równinach Burgos. Z pośpiechem urządzają się także zakłady 60 batalionów.

— Od granic Hiszpańskich d. 25. Grudnia. —

Wkrótce wyjdzie z druku odezwa Rejencyi, napisana przez Xiędza Juan Claro, zachęcająca naród Hiszpański do przywrócenia tronu i ołtarza, a uwolnienia się od wojny domowej, uciążliwych podatków, upadku handlu, rolnictwa, sztuk pięknych i umiętności, oraz zgwałcenia wszelkiej własności.

Mirales, mający oddział złożony z 500 lub 600 żołnierzy, opanował szturmem miasto Torta, i 200 ludzi z milicyi konstytucyjnej, którzy dawali odpor, zupełnie prawie wyciął. Udał się potem daley, zdobył Calaf i zabrał żywność prowadzoną do korpusu Miny. Romagosa na czele osady Urgelskiej uczynił zwycięzkę; lecz wypadek jeszcze niewiadomy.

Wielu żołnierzy wojska Wiary powraca do Hiszpanii.

Rejencya Nawarry tak, iak Rejencya Urgelska przybyła do Baiionny, wraz z wielu Oficerami i postanowiła wstrzymać wszelkie działania wojskowe z powodu przykrých pory roku, a dowódcy mają oczekiwać nowych rozkazów w Perpignan, Pan i Bajonnie.

Nowa rada miejska w Urgelu kazała opieczetować domy tych wszystkich, którzy za zbliżeniem się Konstytucjonistów umknęli; oprócz tylko domu Biskupa, który ocalał życie wielu ludziom przy cofaniu się Royalistów.

W nocy z dnia 15 na 16 b. m. dwóch Oficerów wymknęło się z twierdzy Urgielskiej i przez dolinę Andorra udało się do Francji.

T u r c y i a.

Dostrzegacz Austriacki z dnia 18. Stycznia zawiera następujące wiadomości z Konstantynopola z d. 24. Grudnia: —

»Zniknęła już zupełnie obawa, że Janczarowie uważając upadek tak możnego polubieńca za swoje wyłączne dzieło, mogliby mieć nadzieję przeważającego wpływu w interesach Rządu. W. Sultan wyraził przekonanie swoje o karygodności Haleta Efendego z taką oswawnością i z taką energią, że jego powaga nie przez te środki nie straciła, gdy tymczasem popularność jego wiele na tym zyskała. Janczarowie nie myśleli nawet przepisywać mu praw, ani wymuszać na nim jakich względów. Zachowują się teraz nawet spokojnie iśk niegdyś; a uważając nowego W. Wezyra za swojego przyjaciela, nie mają żadnego powodu do niechęci. Porządek między nimi najsurowiej jest zachowywany, a ponieważ znaczna część oddziału tego odejdzie częścią do Grecyi, częścią do Perskich granic, a zatem można wnioskować, że potrwa dłużej terażniejszy stan rzeczy.«

»Nowy Kapudan Basza bierze się do swojego urzędu z wielką gorliwością. Przekształca cały departament Marynarki i zatrudniony jest sprowadzaniem materiałów okrętowych i uzbrojeniem nowych statków wojennych. Turcy, chociaż zapóźno dla swojej korzyści, przekonali się o tem, że przeciw powstańcom ze swoich wielkich wojennych okrętów żadnego nie mogą robić użytku. Gdyż ci byli dosyć rozstropni i nigdy nie potykali się z nimi, a każdy, komu tylko wiadome są prawdziwe dzieje tej wojny wie o tem, że w całym jej ciągu ani jedna morska potyczka nie zaszła. Strata, którą powstańcy wyrządzili Tureckiej flocie i hoiżm, którą szczególnie w ostatniej katastrofie pod Tenedos, wznieci między Turekimi żeglarzami była jedynie dziełem Greckich podpalaczy. Kapudan Basza postanowił przeto, że odtąd działać będzie jedynie korwetami, bryggami i innymi statkami, będącemi małego obwodu, a wielkiej szybkości, zaś ich ster wyszukany powierzy marynarzom.«

»Tymczasem przez usługę im uczynioną i której się jeszcze spodziewają, tyle powstańcy pokładają wartości w podpalaczach, że ciągle zwiększają tychże liczbę. Mają nawet w Ipsarze pracować nad wielką wyprawą, która ma doświadczać wylądowania na jednej z wysp

Archipelagu. Obawiają się, by los ten nie spotkał wyspy Scio wznoszącej się znowu ze swoich gruzów, a to domniemywanie wzrosło zapewne przez owe wieść fałszywą, że Senat w Hydrze darował wyrokiem wyspę tę Ipsariotom. Inni sądzą, że mają zamiar napaść Metellin, Tino, albo Tenedos, co jest najprawdziwsze, jeżeli rzecz ta ma jakiś pozór prawdy. Od niejakiego czasu ze znaczną liczbą okrętów swoich znajdują się w odnodze Smyrny i zagrażają temu ważnemu miastu odwiedzina, o których skutku nie można bez wstępu pomyśleć. Ważną jest rzeczą, że wszyscy Grecy w całym Archipelagu bardzo źlorzeczają napadom powstańców niżeli samych Turków i mniej się boją swoich dawnych Panów, niżeli tak zwanych wybawców.«

»Chociaż W. Porta względem swoich wojennych planów nayscisleysze zachowanie milczenie, wszelako dowodzą wszelkie czynione tu przygotowania, że Turcy mają zamysł odbyć zimową wyprawę przeciw Morei. Wiadome już są imiona pułków Janczarskich w niej działać mających. Nowy Seraskier Dżelal Basza już od dni czternastu przejeżdżał przez Seres, a teraz znajduje się przy wojsku. Ze jeszcze przed jego przybyciem powstańcy ponieśli klęskę pod dowództwem Odysseusza potwierdza się ze stron wszystkich.«

»Przeznaczono także pułki Janczarów na Perskie granice. Lecz na tym teatrze wojny sroży się od niejakiego czasu daleko większa chłosta niżeli oręż. Epidemiczna choroba znana pod nazwiskiem *cholera morbus*, której skutki tak są okropne jak i owe morowe zarazy, grassuje po większej części Azyi doszła aż do Syryi tak, że mieszkancy ruin Aleppo i to ostatnie schronienie swoje opuścić muszą.«

»Ormiański Patriaroha na żądanie własnych dyiecezanów złożony został z tej godności. Z Chrześcianami wszelkich wyznań znajdującymi się w Stolicy obchodzą się z wielką łagodnością. Jak nas dochodzą wiadomości to same systema zachowywane bywa i we wszystkich prowincjach. Szczególną przytęm jest rzeczą, że дума Tureckiego Rządu nie pozwala mu chwalić się przed obcymi z tych postanowień i kosztów to zagranicznych Postów nie mało pracy, nim się dowiedzą o licznych W. Sultana rozkazach, któremi wszelkim klasom Muzułmanów, szczególnie zaś wojskowości nwyraźniej jest zalecono, ażeby się dobrze obchodzili z Raajasami.«